

er imidlertid et Spørgsmaal af mindre væsentlig Betydning. — Man har udtalt sig om det Uønskelige i, at Sparekasserne kunne modtage og ofte modtager meget store Beløb. Det er ganske vist, at det ikke ligger i Sparekassernes oprindelige Hensigt, at være Depoter for store Summer, men dette har udvirket sig i Tidens Løb, og det har vel egentlig været det, der har sat Sparekasserne istand til at udøve den store Virksomhed, som de have udøvet. Men hvorledes man end betragter Sagen, bliver man staaende overfor, at det er en Umulighed at kontrollere, at dette ikke sker. Sparekassekommissionen havde gjort Forslag om, at Sparekasserne kun maatte modtage visse begrænsede Beløb, men man har maattet se bort deraf, fordi man har indset, at det var umuligt at kontrollere, at det ikke skete. Hvem kan nemlig forhindre en Mand, der vil anbringe store Summer i Sparekassen, i at dele dem i Summer paa forskjellige Konti under forskjellige Navne? Det lader sig virkelig ikke forhindre. Derimod er der en anden Bestemmelse, som er bleven anset for uhensigtsmæssig, fordi man mener, at den ikke kan overholdes, men som jeg tror meget let kan overholdes, og det er den Bestemmelse, at Sparekasserne ikke maa være berettigede til at optage et Laan i anden Hensigt end til at dække Sparekassens egne Fornødenheder og navnlig ikke til Udvidelse af Sparekassens Virksomhed. Det tror jeg er en Forholdets Natur fuldkommen velgrundet Regel, at Sparekasserne ikke maa gjøre Laan for atter selv at laane ud til Andre eller for at spekulere med Pengene. At dette ikke sker, naar der eksisterer et saadant Forbud, tror jeg, at Revisionen med fuldkommen Sikkerhed kan sørge for. Revisionen vil jo utvivlsomt kunne se, naar Sparekassen har optaget større Laan, ligesom den ogsaa vil kunne se, om den samtidig dermed har foretaget Operationer, der ligge udenfor det Omraade, som er den bestemt, eller samtidig dermed har tilkøbt nye Laan eller indkøbt Værdipapirer. Jeg tror heller ikke, at det vil være heldigt at udvide Bestemmelserne om, hvilke Aktier der maa kjøbes. Naar man i det Hele taget anser Bankvirksomheden for mindre sikker for Sparekasserne, tror jeg heller ikke, det er rigtigt at give dem Afgang til at købe Bankaktier, der ikke anses for at indeholde den Sikkerhed, man forlanger for Sparekassaktiver. At de derimod kunne udlaane mod haandsaet Pant, ligger i Lovforslaget. Der er i Lovforslagets Indhold Intet til Ginder for, at dette kan ske, overensstemmende med Vedtagternes Indhold. Jeg beklager, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgtreds (Scharling), som nu er kommet tilstede, ikke var tilstede tidligere, da jeg havde Leilighed til at gjøre nogle almindelige Bemærkninger imod, hvad han sagde igaar. Han yttrede, at det Betryggende for Sparekasserne laa ikke deri, at man fastsatte en

bestemt Rente, men derimod i, at man bestemte, at der skulde være et bestemt Forhold mellem Rente af Indlaan og Udlaan. Jeg veed ikke rigtig, hvorledes det ærede Medlem har tænkt sig, at dette skulde udføres, og om det var Meningen, at en Sparekasse ikke maatte modtage Indlaan med Løfte til dem, der satte Pengene ind, om en bestemt Rente, men at denne først blev bestemt, naar man saae, til hvilken Rente der kunde ske Udlaan af Midlerne. Jeg tror rigtignok, at Folk ville være overmaade lidt disponerede til at indsætte Midler i Sparekasserne, naar det stod hen i det Uvisse, om de fik en større eller mindre Rente, eller hvilken Rente de i det Hele taget fik. Dersom det ikke var Meningen af det ærede Medlems Udtalelser, at det skulde ordnes paa den Maade, ser jeg ikke, hvorledes det praktisk skulde kunne ordnes. Jeg tror, at de, der indsætte deres Midler i Sparekassen, bør kunne forlange at faae at vide, til hvilken Rente det sker. — Afskillige ærede Medlemmer udtalte sig om Usikkerheden af, at Prioritetslaanene bleve ydede paa den Maade, at der betingedes aarlige Afdrag. Det er en Bestemmelse, jeg ikke har det Allermindste at indvende imod, hvilket ogsaa vil ses deraf, at det stod i det oprindelige Forslag; men der blev i det andet Thing reist Indvendinger imod Hensigtsmæssigheden deraf. Der blev nemlig gjort gjældende, at man tidt laante af Sparekasserne saa smaa Summer, at det vilde være fuldstændig unødvendigt af Hensyn til Sikkerheden at forlange Afdrag, og at det vilde være en kjedsommelig Forretning, om man hver Termi skulde gjøre et lille Afdrag, som man vilde foretrække at gjøre paa een Gang. Det vil ganske vist besværliggjøre Mellemværendet mellem Sparekassen og Laantagerne, men, som sagt, hvis Bestemmelsen skulde ønskes optagen, har jeg Intet derved at erindre. Det vil jo ganske vist ogsaa give noget Tilskud til de Midler, som der til visse Lider af Aaret kan være rigeligere Brug for, men at det vil blive i en saadan Grad, at man af Hensyn dertil væsentlig kunde begrænse den realisable Fond, som maa være tilstede, tror jeg dog ikke. — Det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgtreds (Bojsen) havde nogle almindelige Bemærkninger at gjøre mod dette Lovforslag, som ganske vist havde nogen Lighed med Bemærkninger af mere almindelig Natur, som jeg tidligere har havt Leilighed til at høre i denne Sal, og som ofte have været skjæbnesvangre for de Lovforslag, som de ramte. Det ærede Medlem mente, at dette Lovforslag var kommet for tidlig frem, at det var forhaftet, og det ærede Medlem mente, at man navnlig i sin Tid havde gjort vel i at afvente Resultatet af de Bestræbelser for at opnaa fælles Regler for Sparekassernes Bestyrelse, som allerede dengang vare igang og som havde jamlet et Møde i Aarhus. Jeg maa dog gjøre opmærksom paa, at de paagjældende Bestyrelser,